

Анна ЛЯШЕНКО, редактор напрямку

РРО ТА НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ: ЗАПИТАННЯ Й ВІДПОВІДІ

У час інформаційних технологій програмні комплекси постійно удосконалюються або створюються нові, ще більш зручні. У цій консультації ми надамо відповіді на найпоширеніші запитання про реєстратори розрахункових операцій (далі – РРО) з урахуванням роз'яснень податківців (ЗІР, категорії 109.01, 109.06) та розповімо про новації, якими вже користуються суб'єкти господарювання (далі – СГ) у зв'язку зі стартом експериментального проекту експлуатації новітніх програмних комплексів для РРО.

Що таке РРО?

РРО – це пристрій або програмно-технічний комплекс, у якому реалізовані фіскальні функції та який призначений для реєстрації розрахункових операцій під час продажу товарів (надання послуг), операцій із купівлі-продажу іноземної валюти та/або реєстрації кількості проданих товарів (наданих послуг), операцій із приймання готівки для подальшого переказу (абзац третій ст. 2 Закону від 06.07.95 р. № 265/95-ВР «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг», далі – Закон № 265).

До РРО відносяться: електронний контрольно-касовий апарат, електронний контрольно-касовий реєстратор, вбудований електронний контрольно-касовий реєстратор, комп'ютерно-касова система, електронний таксометр, автомат із продажу товарів (послуг) тощо.

Хто повинен застосовувати РРО?

Відповідно до п. 3 ст. 3 Закону № 265 СГ, які здійснюють розрахункові операції в готівковій або безготівковій формі (із застосуванням платіжних карток, платіжних чеків, жетонів тощо) під час продажу товарів (надання послуг) у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг, а також операції з приймання готівки для подальшого її переказу, зобов'язані застосовувати РРО, що включені до Державного реєстру РРО (далі – Реєстр РРО), із додержанням установленого порядку їх застосування.

Увага! У ст. 9 Закону № 265 наведено види діяльності, у разі провадження яких РРО та розрахункові книжки (далі – РК) не застосовуються.

Вичерпний перелік окремих форм та умов провадження діяльності у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг, яким дозволено проводити розрахункові операції без застосування РРО з використанням РК та книг обліку розрахункових операцій, затверджено постановою КМУ від 23.08.2000 р. № 1336 на вимогу ст. 10 Закону № 265.

Що таке первинна реєстрація РРО?

Згідно з Положенням про Державний реєстр реєстраторів розрахункових операцій, затвердженим постановою КМУ від 29.08.02 р. № 1315 (далі – Положення № 1315), **Реєстр РРО** – це перелік моделей РРО, їх модифікацій вітчизняного та іноземного виробництва (далі – моделі), які відповідають вимогам нормативно-правових актів і нормативних документів, пройшли державну сертифікацію та дозволені для застосування під час здійснення розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг. У п. 2 Положення № 1315 визначено, що Реєстр РРО складається з двох частин:

- перша містить перелік моделей, дозволених до первинної реєстрації у контролюючих органах;
- друга – перелік моделей, строк первинної реєстрації (дії сертифікатів відповідності) яких

закінчився. Такі моделі повторно включаються до першої частини Реєстру РРО в порядку, визначеному для первинної реєстрації моделі.

Згідно з п. 2 гл. 2 розд. II Порядку реєстрації та застосування реєстраторів розрахункових операцій, що застосовуються для реєстрації розрахункових операцій за товари (послуги), затвердженого наказом Мініфіну від 14.06.16 р. № 547 (далі – Порядок № 547), реєстрації в контролюючому органі підлягають РРО, модифікації яких включено до Реєстру РРО, з урахуванням сфер їх застосування та за умови, що строк служби, установлений у технічній документації на РРО, не вичерпався, а також з урахуванням строків первинної реєстрації, передбачених Реєстром РРО.

Отже, первинна реєстрація РРО в контролюючому органі означає, що вона проводиться вперше. Такій реєстрації підлягають моделі (модифікації) РРО, що містяться у першій частині Реєстру РРО та раніше не були зареєстровані, тобто які не експлуатувалися (нові).

Зверніть увагу: якщо РРО на момент його придбання (взяття в оренду) СГ, знаходиться у другій частині Реєстру РРО, то такий РРО не підлягає реєстрації.

Як зареєструвати РРО та поставити його на облік у ДФС?

Відповідно до гл. 2 розд. II Порядку № 547 для реєстрації РРО СГ подає до контролюючого органу:

- заяву про реєстрацію РРО за формою № 1-РРО (додаток 1 до Порядку № 547);
- копію документа, що підтверджує факт купівлі або безоплатного отримання РРО у власність, іншого документа, що підтверджує право власності або користування РРО;
- копію документа на право власності або іншого документа, що дає право на розміщення господарської одиниці, де буде використовуватися РРО;
- копію паспорта (формуляра) РРО та копію паспорта модема (у разі застосування зовнішнього модема);
- копію договору СГ із центром сервісного обслуговування (далі – ЦСО) про технічне обслуговування та ремонт РРО.

Копії документів засвідчуються підписом керівника СГ. У разі подання реєстраційної заяви

в паперовому вигляді СГ пред'являє оригінали відповідних документів. Якщо реєстраційну заяву подано в електронному вигляді, оригінали цих документів подаються контролюючому органу разом із довідкою ЦСО про опломбування РРО та актом введення в експлуатацію.

Оригінали документів, крім реєстраційної заяви, повертаються СГ, копії залишаються в контролюючому органі. СГ, включені до системи подання податкових документів в електронному вигляді, можуть подавати реєстраційні заяви в електронній формі. До заяви про реєстрацію РРО додаються скановані копії документів, визначених п. 4 гл. 2 розд. II Порядку № 547.

За відсутності підстав для відмови в реєстрації РРО посадова особа контролюючого органу не пізніше двох робочих днів із дня надходження документів приймає рішення про реєстрацію РРО, формує та резервує фіскальний номер РРО в інформаційній системі ДФС та видає СГ довідку про резервування фіскального номера РРО за формою № 2-РРО (додаток 2 до Порядку № 547; далі – довідка про резервування фіскального номера).

Увага! Довідка про резервування фіскального номера дійсна протягом **5 робочих днів** (далі – р. д.) із дати її видачі або надсилання на адресу електронної пошти СГ.

Протягом 5 р. д. із дати видачі або надсилання на електронну пошту довідки про резервування фіскального номера СГ повинен перевести РРО у фіскальний режим роботи (унести фіскальний номер до фіскальної пам'яті Реєстру РРО, персоналізувати та опломбувати РРО в ЦСО).

Для завершення процедури реєстрації РРО СГ до закінчення строку дії довідки про резервування фіскального номера подає до контролюючого органу копію довідки про опломбування РРО та акт введення в експлуатацію РРО. У разі неподання або несвоєчасного подання цих документів довідка про резервування фіскального номера вважається недійсною, фіскальний номер скасовується датою резервування.

Після отримання належним чином оформлених документів посадова особа контролюючого органу не пізніше наступного робочого дня реєструє РРО шляхом унесення даних до інформаційної системи ДФС та видає СГ **реєстраційне посвід-**

чення РРО за формою № 3-РРО (додаток 3 до Порядку № 547).

Що таке E-Receipt?

Із 19.06.18 р. набув чинності Порядок реалізації експериментального проекту щодо реєстрації та експлуатації новітніх моделей програмних та/або програмно-технічних комплексів, призначених для реєстрації розрахункових операцій, затверджений постановою КМУ від 13.06.18 р. № 472 (далі – Порядок № 472). Порядок прийнято з метою реалізації інноваційних технологічних рішень для РРО у сферах торгівлі (у т. ч. торгівлі з використанням Інтернету), громадського харчування, купівлі-продажу іноземної валюти, торгівлі через автомати з продажу (надання) товарів (послуг), надання послуг із приймання готівки для подальшого переказу, із перевезення пасажирів та інших послуг.

ДФС із 1 липня поточного року розпочала експериментальний проект експлуатації новітніх програмних комплексів для РРО, який триватиме до 31 грудня 2019 року.

Інноваційна система реєстрації та обліку РРО – E-Receipt (електронний чек) передбачає онлайн-реєстрацію пристроїв (персональні комп'ютери, планшети, смартфони) без подання до контролюючих органів будь-яких паперових документів та не потребуватиме абонентської плати за користування нею.

Для тестування пропонується безплатне клієнтське програмне забезпечення (інсталяційний пакет) для операційних систем Windows та Android, що розміщене за посиланням: <http://217.76.198.145/E-Receipt>. Наступним етапом буде розроблення програмного забезпечення для операційної системи IOS.

Важливо: E-Receipt може бути встановлена та підтримуватиметься будь-яким пристроєм.

Які новації пропонує E-Receipt?

E-Receipt передбачає:

- можливість використання новітніх моделей комплексів та їх миттєву фіскалізацію;
- можливість використання контрольної звітної інформації, що передається від пристрою (чеки) СГ для самоконтролю та громадянами для захисту їх прав як споживачів;

- відмову від друку паперових чеків;
- відмову від послуг інформаційного еквайєра;
- безкоштовне програмне забезпечення та інтерфейси користувачів – СГ та покупців;
- створення центру супроводження бізнесу, який включатиме адміністраторів серверного обладнання та службу підтримки користувачів;
- цілодобову доступність користувачів до системи, можливість їх обслуговування у режимі 24/7/365.

Для реєстрації кас та касирів у приватній частині Електронного кабінету створено **електронний сервіс «Експериментальний проект РРО»**. Він надає можливість платникам обрати із запропонованого списку господарську одиницю, де розміщено касу, пілотний проект, у якому вона братиме участь, та зареєструвати в режимі онлайн касу та касирів.

Аби розпочати роботу з касою, необхідно відкрити зміну та сформувати електронний чек.

Формування електронного чека здійснюється за допомогою довідника номенклатури товару, який треба заповнити до початку роботи з касою відповідно до інструкції користувача, розміщеної за посиланням: <http://217.76.198.145/E-Receipt>.

Крім того, ДФС реалізовано й електронний сервіс, який дозволяє покупцеві товарів (послуг) здійснювати пошук та перегляд фіскального касового чека, що формується як традиційними РРО, так і електронний фіскальний чек, створений новітніми РРО.

Сервіс знаходиться у відкритій частині Електронного кабінету, доступ до якої здійснюється в режимі реального часу (24/7/365) без ідентифікації особи за посиланням: cabinet.sfs.gov.ua/cashregs/check. Отже, кожний громадянин зможе отримати підтвердження оригінальності отриманого фіскального касового чека.

Для пошуку та перегляду фіскального касового чека необхідно ввести: фіскальний номер РРО, дату та час видачі чека (для традиційних РРО).

Пошук електронного чека здійснюється за його фіскальним номером та датою. Якщо ви не знайшли свого чека в системі, зробіть його фото та надішліть за адресою infozvit@sfs.gov.ua. ДФС буде вивчено причину, через яку електронний чек не потрапив до системи, та вжито відповідних заходів.